

1.UVODNE NAPOMENE

Svaka država, pa i ona koja se nalazi u tranziciji, nastoji da uredi državnu službu na što je moguće kvalitetniji način. Pri tome nastoji da osposobi državnu službu da, u što je moguće većoj mjeri ona bude profesionalna, transparentna, odgovorna, efikasna, ekonomična i nadasve politički nepristrasna. Da li će država svoju državnu službu ustrojiti na takav način, zavisi od više faktora.

Kroz ovaj svoj rad sam pokušao da obradim na koji način je obrazovana državna službe u Bosni i Hercegovini i njenim entitetima.

Bosna i Hercegovina, odnosno njeni entiteti su, do donošenja zakona kojima su ustrojili državnu službu, imala jako tromu, neefikasnu i slobodno mogu reći, pravu političku upravu. Državni službenici su se postavljali bez ikakvog reda, plana, konkursi su se veoma rijetko raspisivali a svaki rukovodilac organa je sa sobom dovodio „podobne službenike“ koji su, nakon isteka mandata ostajali u organima državne službe u stalnom radnom odnosu i sa svim privilegijama koje je donosila državna služba.

Međutim, uglavnom na pritisak međunarodne zajednice, moralo se pristupiti reorganizaciji i ustrojavanju državne službe. To je prvo urađeno u institucijama Bosne i Hercegovine i to donošenjem Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), a zatim i donošenjem zakona u entitetima i to u Federaciji Bosne i Hercegovine Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06) a u Republici Srpskoj Zakon o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/02, 62/02, 38/03, 42/04 i 49/06) i Zakon o državnim službenicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/08).

Donošenjem tih zakona uvodi se kao obaveza institut javnog konkursa, što znači da nema prijema u državnu službu bez javnog oglašavanja (osim u situacijama gdje se to može uraditi internim oglašavanjem). Naročito je to značajno kada se radi o zasnivanju radnog odnosa u državnim institucijama.

Takođe, uvode se Agencije za državnu službu koje provode proceduru javnog oglašavanja a takođe i rangiranje kandidata koji su se prijavili na konkurs.

Uveden je i institut Odbora za žalbe, kao drugostepeni organ.

Veliki problem mi je predstavljalo korištenje literature. Zanimljivo je da je vrlo malo autora pisalo na temu službeničkog sistema i državnih službenika.

Takođe, problem je predstavljalo veliki broj izmjena i dopuna zakona i uredbi, a da pri tome nisu urađeni prečišćeni tekstovi.